

ע"פ 6136/16 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני, פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6136/16

כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט מ' מזוז

לפני:

פלוני

המערער:

נ ג ד

1. מדינת ישראל
2. פלוני
3. פלוני

המשיבים:

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי לנוער
בירושלים מיום 17.07.2016 בת"פ 24153-12-15
שניתן על ידי כבוד השופט הבכיר א' כהן

ו' בחשון תשע"ז (7.11.16)

תאריך הישיבה:

עו"ד רמי עותמאן

בשם המערער:

עו"ד רחלי זוארץ-לוי
עו"ד טלי סמואל
מר איאד אבו גוש

בשם המשיבים:
בשם שירות המבחן לנוער:
מתורגמן לערבית:

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים מיום 7.7.2016 (השופט הבכיר א' כהן), בו נקבע כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו כמפורט להלן, והושתו עליו 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו, מאסר מותנה ופיצוי המתלוננים בסכום כולל של 15,000 ש"ח.
2. נגד המערער הוגש כתב אישום מתוקן. במסגרת הסדר טיעון (אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש), המייחס לו את העבירות שלהלן: התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), תקיפה סתם בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382(א) לחוק ויידוי אבן לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332א(ב) לחוק.
- לפי כתב האישום, המערער היה אחד מעשרות צעירים שיידו אבנים ביום 30.11.2015 לעבר רכב בו נסעו שני המתלוננים, שנכנס בטעות לכפר עיסאווייה הסמוך לגבעה הצרפתית, לאחר שהשניים זוהו כיהודים בשל היותם חובשי כיפה. המערער - שהיה באותו מועד בן 17 שנים וכחודשיים - נטל חלק בהתפרעות ויידה מספר אבנים לעבר הרכב. חלק מן האבנים שנזרקו על ידי הצעירים לעבר הרכב ניפצו את השמשה האחורית שלו וחלקן אף חדרו לתוך הרכב ופגעו בידיו של אחד מהמתלוננים, שכתוצאה מכך סבל מכאבים בידיו.
3. בפני בית המשפט המחוזי טענה המשיבה כי מדובר היה באירוע חמור המצדיק ענישה שלא תפחת משלוש שנות מאסר לריצוי בפועל. בא כוח המערער הדגיש כי מדובר בקטין וטען כי יש להסתפק בימי מעצרו ובעונש הצופה פני עתיד. מתסקיר שירות המבחן לנוער שהונח לפני בית המשפט המחוזי, עלה - בין היתר - כי לטענת המערער הוא ביצע את העבירות לאחר שהופעל עליו לחץ מצד צעירים אחרים וכי לא ביצע אותן ממניעים אידיאולוגיים, וכן הביע צער על מעשיו.
4. בית המשפט עמד על חומרתו היתרה של האירוע "שאך כפסע היה בינו לבין עשיית לינץ' במתלוננים", ולאחר ששקל את השיקולים השונים לכאן ולכאן, עמד על רף הענישה שנקבע על ידי המחוקק בגין העבירה של יידוי או ירי של אבן או חפץ לעבר כלי תחבורה, בהתאם לסעיף 332א(ב) לחוק, והפנה לפסקי דין של בית משפט זה במקרים דומים, השית על המערער את העונשים המפורטים לעיל.
5. המערער טען לפנינו - באמצעות בא כוחו, עו"ד ר' עותמאן - כי בית המשפט המחוזי סטה באופן ניכר ובלתי מוסבר מרף הענישה המקובל בעבירות מסוג זה, והפנה לפסיקה בה הושתו עונשים פחותים בחומרתם על נאשמים שהורשעו בעבירות חמורות יותר. עוד נטען כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל ראוי לגילו של המערער, לעברו הנקי, לחלקו הקטן באירוע, אשר היה מקרי ולא מתוכנן, לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות, ללקיחת האחריות מצידו כבר בתחילת ההליך ולחרטה הכנה שהביע. עוד עמד בא כוח המערער על סיכויי השיקום של שולחו.

6. המשיבה טענה – באמצעות באת כוחה, עו"ד ר' זוארץ-לוי – כי חומרתו הרבה של האירוע הצדיקה את הענישה המחמירה, הגם שאישרה כי במקרה דנן מדובר בעונש חמור ביותר בהתחשב בעובדת קטינותו של המערער ביום האירוע. המשיבה הפנתה לפסק הדין בע"פ 3520/16 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2016) (להלן: ע"פ 3520/16) במסגרתו הפחית בית משפט זה את עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת על המערער 2 – שהיה במועד האירוע קטין – מ-28 ל-24 חודשי מאסר. עוד עמדה המשיבה על החמרת הענישה על ידי המחוקק בעבירה על סעיף 332א(ב) לחוק.

7. במהלך הדיון לפנינו, שמענו את דברי נציגת שירות המבחן לנוער שהתייחסה לתסקיר משלים שתאריכו 31.10.2016, ממנו עולות נסיבותיה המורכבות של משפחת המערער. צוין כי המערער מבין את חומרת מעשיו ומביע חרטה עליהם, ומדגיש כי לא ביצע את העבירות ממניע אידיאולוגי אלא בשל לחץ חברתי.

8. מבלי להקל כהוא זה מחומרת העבירות שבביצוען הודה המערער, מצאנו לנכון לקבל את הערעור ולהקל בעונשו של המערער.

אכן בע"פ 3520/16 הושתו עונשי מאסר ממושכים על חלק מהנאשמים ואולם קיים שוני בנסיבותיו של ע"פ 3520/16 לבין נסיבותיו של המקרה דנן. בעוד שבע"פ 3520/16 קשרו המערערים ואחרים, בשני המקרים, קשר ליידות אבנים לעבר כלי רכב שיושביהם יהודים ותכננו את אופן הפעולה מראש, כשבכל אחד מהמקרים משמש אחד מהמערערים כתצפיתן; הרי שבמקרה דנן לא יוחסה למערער עבירת קשירת קשר ולא מצוינות בכתב האישום המתוקן פעולות תכנון והתארגנות מוקדמות של הצעירים שיידו אבנים ברכב. יתר על כן, בשני המקרים נשוא ע"פ 3520/16 נפגעו לפחות 11 כלי רכב בעוד שבמקרה דנן נפגע אך רכבם של המתלוננים. בנוסף, בע"פ 3520/16 הועמדו המערערים לדין בחמש עבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיפים 332(3) ו-332א(ב) לחוק ובעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329א(1) לחוק, עבירות שבחלק מהן כלל לא הואשם המערער דכאן (שוב, מבלי להקל ראש בחומרת העבירות שבביצוען הודה).

עוד יצוין, כי לפני זמן לא רב דחה בית משפט זה בע"פ 5559/16 מדינת ישראל נ' פלוני (4.8.2016) (להלן: ע"פ 5559/16) את ערעור המדינה על קולת העונש שהושת על קטינים כבני 15-17, עליהם נגזרו עונשים של בין שמונה ל-10 חודשי מאסר בפועל, שיידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב שנסעו בכביש מספר 6 בסמוך לכפר מגוריהם, בשני אירועים נפרדים. באותו מקרה, כמו במקרה דנן, הודו המשיבים בביצוע העבירות, הביעו חרטה ולקחו אחריות על מעשיהם. בע"פ 5559/16 צוין כי העונש שהושת על המשיבים נוטה לקולה באופן יחסי למדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות מסוג זה, אך משיקולים שונים – ובפרט נוכח קטינותם של המשיבים – הוחלט שלא להחמיר בעונשם.

שני פסקי הדין אליהם התייחסתי לעיל הם חלק ממספר רב של פסקי דין המציגים קשת ענישה רחבה בעבירות דוגמת אלה שבביצוען הורשע המערער דכאן. בחלק מהם הושתו על הנאשמים עונשי מאסר קצרים בני שישה חודשים (במקרים מסויימים אף בדרך של עבודות שירות) ובאחרים הושתו עונשי מאסר של כ-20 חודשים (ראו פסקה 19 לחוות דעתו של השופט מ' מזוז בע"פ 5559/16).

ברי, כי עונש המאסר בן 28 החודשים שהושת על המערער שלפנינו שהיה קטין בעת ביצוע העבירות, שהודה במיוחס לו, לקח עמוד 3

אחריות והביע חרטה, חורג לחומרה מרמת הענישה ההולמת את נסיבות המקרה.

אנו מקבלים את הערעור ומפחיתים 10 חודשים מעונש המאסר שנגזר על המערער, כך שהוא יירצה 18 חודשי מאסר (בניכוי ימי מעצרו). שאר רכיבי העונש יעמדו בעינם.

ניתן היום, ט' בחשון התשע"ז (10.11.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט